

Paragraaf Financiering

Inleiding

Deze paragraaf beschrijft de uitvoering van de financieringsfunctie door de Provincie Zeeland. Financiering houdt voor de Provincie in dat er voldoende liquide middelen in kas zijn om aan alle financiële verplichtingen te voldoen. Sinds 2022 is Zeeland uit een leensituatie en beschikt zij over overtollige liquide middelen. In deze paragraaf geven we naast de liquiditeitspositie inzicht in de rentebaten, het renteresultaat en de rentetoerekening.

Beleid

Naast de provinciale kaders gelden de wettelijke kaders die zijn vastgelegd in:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet fido)
- Ministeriële regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (RUDDO)
- Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV)

In deze kaders staan onder andere richtlijnen over het aangaan en verstrekken van leningen, evenals het verstrekken van leningen en garanties of afgeven van waarborgen voor de publieke taak. Uitzettingen of derivaten moeten een voorzichtig karakter hebben en niet zijn gericht op het ontwikkelen van inkomen door het lopen van overmatig risico. In de ministeriële regeling staat wat minimaal onder prudente uitzettingen en een prudent gebruik van derivaten moet worden verstaan. De voorschriften richten zich op de tegenpartij (debiteurenrisico) en op het type instrument (marktrisico).

Wijzigingen ten opzichte van beleid 2023

Er zijn geen wijzigingen in het beleid van 2024 vergeleken met het beleid van 2023.

Speerpunten

- Zorgen voor de tijdige beschikbaarheid van de nodige financiële middelen.
- Beheersen van financiële risico's.
- Minimaliseren van de kosten bij het beheren van geldstromen en financiële posities.
- Beheer van (tijdelijk) overtollige middelen

Kengetallen

Kasgeldlimiet: € 22,4 miljoen.
Renterisiconorm: € 64,0 miljoen.

Beleidskader

- Besluit Financieringsstatuut Provincie Zeeland 2022
- Financiële verordening Provincie Zeeland 2017

Schatkistbankieren

Vanaf 2013 is de Wet verplicht Schatkistbankieren ingesteld. Dat houdt in dat de Provincie al haar overtollige liquide middelen moet aanhouden bij het Ministerie van Financiën. Dit kan in de vorm van een rekening courant of het plaatsen van (meerjarige) deposito's. Onder voorwaarden mogen er ook leningen verstrekt worden aan medeoverheden, het zogenaamde onderling uitlenen.

Van het ontvangen ZEH dividend in 2024 is € 100 miljoen meerjarig weggezet in de vorm van langlopende leningen bij decentrale overheden en de Schatkist. Er kan niet geleend worden bij de schatkist.

Risicobeheer vlottende schuld

De zogeheten 'kasgeldlimiet' stelt een grens aan de korte financiering (7% van het begrotingstotaal, totale lasten). Dit betekent dat we investeringen tot deze kasgeldlimiet mogen financieren met leningen die een looptijd hebben van maximaal 1 jaar, waardoor het renterisico van korte financiering beperkt wordt.

De maximaal toegestane financiering met kort geld in 2024 bedraagt ongeveer € 22,4 miljoen (7% van het begrotingstotaal van € 320,4 miljoen). Wij voldoen aan de kasgeldlimiet, we lenen op dit moment niet en de verwachting is dat dit de komende jaren niet nodig is. Uit onderstaand overzicht blijkt dat we de kasgeldlimiet over 2024 niet hebben overschreden:

Kasgeldlimiet 2024		bedragen x € 1 mln							
		stand per							
		gemiddeld kwartaal	1e kwartaal	gemiddeld kwartaal	2e kwartaal	gemiddeld kwartaal	3e kwartaal	gemiddeld kwartaal	4e kwartaal
Omvang begroting									
		320,4		320,4		320,4		320,4	
1.	Toegestane kasgeldlimiet								
	*	7%		7%		7%		7%	
	*	22,4		22,4		22,4		22,4	
2.	Vlottende schuld								
	Opgenomen gelden < 1 jaar die niet gedekt zijn	0,0		0,0		0,0		0,0	
	Schuld in rekening-courant nazorgfonds	11,6		11,9		12,1		12,1	
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	0,0		0,0		0,0		0,0	
	Overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	0,0		0,0		0,0		0,0	
		11,6		11,9		12,1		12,1	
3.	Vlottende middelen								
	Uitzetting bij schatkist	21,7		109,9		179,3		163,8	
	Tegoeden in rekening-courant	0,0		0,1		0,1		0,2	
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar (Groenfonds)	17,3		16,9		16,1		16,0	
		39,0		126,9		195,5		180,0	
4.	Toets kasgeldlimiet:								
	Saldo vlottende middelen (3) - (2)	27,4		115,0		183,4		167,9	
	Toegestane kasgeldlimiet (1)	22,4		22,4		22,4		22,4	
	Ruimte (+) / Overschrijding (-); (1) + (4)	49,8		137,4		205,8		190,3	

Risicobeheer vaste schuld, renterisiconorm

Voor de vaste schuld is in de Wet fido ook een norm beschreven, de zogenaamde 'renterisiconorm'. De renterisiconorm is het maximaal toegestane renterisico over langlopende schulden (looptijd > 1 jaar). Een langlopende schuld wordt ook wel vaste schuld genoemd. Het renterisico op deze leningen is afhankelijk van:

- Het gedeelte van de vaste schuld waarvoor de geldnemer een wijziging van de rente met de leningsvoorwaarden niet kan beïnvloeden (renteherziening).
- Het gedeelte van de vaste schuld dat in enig jaar geherfinancierd moet worden door het aangaan van nieuwe leningen (herfinanciering).

In de Wet fido, artikel 1 h, wordt de renterisiconorm beschreven als een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van het begrotingstotaal van het openbare lichaam bij start van het jaar. Voor provincies is dit percentage 20% van het begrotingstotaal. Het begrotingstotaal voor 2024 bedraagt € 320 miljoen. De renterisiconorm voor Zeeland bedraagt vervolgens € 64,0 miljoen.

Zeeland leent niet dus voldoen we aan de renterisiconorm.

Rentetoerekening

In artikel 13 BBV is voorgeschreven dat de paragraaf financiering in ieder geval inzicht geeft in:

- De rentelasten.
- Het renteresultaat.
- De financieringsbehoefte.
- De manier waarop rente aan investeringen, grondexploitaties, en taakvelden wordt toegerekend.

De behoefte aan inzicht in de kosten op de taakvelden en de behoefte om de manier van verantwoorden van rente in de begroting en jaarrekening te harmoniseren, hebben er toe geleid dat in het wijzigingsbesluit Besluit begroting en verantwoording (BBV) is opgenomen dat de rentekosten aan deze taakvelden moeten worden toegerekend door een (rente)omslag. De commissie BBV adviseert het renteschema hieronder in de paragraaf Financiering van de begroting en jaarstukken op te nemen. Omdat, per saldo, geen sprake is van van rentelasten maar van rentebaten, worden geen lasten toegerekend aan de taakvelden.

RENTE SCHEMA 2024	€	€
a. De externe rentelasten over de korte en lange financiering		-
b. De externe rentebaten (idem)		-4.351.000,00
saldo externe rentelasten en baten		-4.351.000,00
c. De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0	
c. De rentebaat van doorverstrekte leningen (projectfinanciering)	-	
Saldo door te rekenen externe rente		-4.351.000,00
d1. rente over eigen vermogen	-	
d2. rente over voorzieningen	0	
Saldo rente over eigen vermogen en voorzieningen		-4.351.000,00
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		0
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		-
f. Renteresultaat op het taakveld treasury		-4.351.000,00

Overzicht verstrekte geldleningen en middelen schatkist

Alle overtollige middelen dienen verplicht te worden gestald bij de schatkist. Onder voorwaarden kunnen er ook leningen verstrekt worden aan medeoverheden, het zogenaamde onderling uitlenen.

Van het ontvangen ZEH dividend in 2024 is € 100 miljoen meerjarig weggezet in de vorm van langlopende leningen bij decentrale overheden en de schatkist. De ontvangen rentebaten zijn verwerkt in onderstaande tabel.

De overige overtollige middelen zijn op de lopende rekening schatkistbankieren gestald. De rente op schatkistbankieren is gedurende 2024 stapsgewijs verlaagd van 3,91% naar 2,92%. De rente op de lopende rekening kan dagelijks wijzigen maar volgt in grote lijnen de tarieven van de Europese Centrale Bank (ECB)

De middelen voor de Wachtgeldvoorziening van de voormalige Provinciale Stoombootdiensten (PSD) zijn via een 'cash-flow swap' op lange termijn belegd. Rente en aflossingen op deze lening worden ieder kwartaal ontvangen tot en met 2028.

Aan Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten (SVN) is in totaal € 3 miljoen aan leningen bestemd voor stimulering duurzame woningverbetering. Deze leningen mochten tot en met 2013 worden uitgezet, daarna komen alle aflossingen terug richting de Provincie.

Schatkist/verstrekte geldleningen (€ 1.000)	Stand per 1-1-2024	aflossing/mutatie	rente	Stand per 31-12-2024
Uitzettingen bij schatkist (lopende rekening)	54.500	-	2.411	154.600
langlopende leningen bij schatkist en decentrale overheden (stamkapitaal ZEH)	-	100.000	1.930	100.000
Uitzetting wachtgeldvoorziening PSD	309	162	10	147
Duurzaamheidslening woningverbetering aan SVN	801	155		646
Totaal	55.610	100.317	4.351	255.393

